

MØTEINNKALLING

Kommunestyret

Dato: 15.02.2024 kl. 18:00
Sted: Kommunestyresalen
Arkivsak: 23/00495
Arkivkode: 033

Mulige forfall meldes snarest til postmottak@berlevag.kommune.no, tlf. 458 79 810

Informasjon fra oppvekst – Tverrfaglig innsats

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
37/24	24/00053-1	Beredskapsplaner oppvekst	2
38/24	24/00064-1	Kompetanseplan for grunnskolen	4
39/24	24/00072-1	Statens forslag til Bygdevekstavgift med Vestre Varanger	6
40/24	24/00050-2	Fornyning av selskapsavtalen til Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS.	8
41/24	24/00046-2	Fjernmøter	11
42/24	24/00049-1	Valg av nemnder og utvalg	14
43/24	22/00691-15	Bosetting av flyktninger i 2024	16

Berlevåg, 08.02.2024

Rolf Laupstad
Ordfører

Saker til behandling

37/24 Beredskapsplaner oppvekst

Arkivsak-dok. 24/00053-1
Arkivkode. ---
Saksbehandler Sylvia Radloff Snijders

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyret	15.02.2024	37/24

Forslag til vedtak/innstilling:

Beredskapsplan for Berlevåg skole og Berlevåg barnehage vedtas.

Vedlegg:

Beredskapsplan for Berlevåg skole
Beredskapsplan for Berlevåg barnehage

Saksframstilling:

Alle opplæringsinstitusjoner skal ha utarbeidet lokale beredskapsplaner. Bakgrunnen for dette ansvaret er gitt både i «Styringsdokumentet for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren» og i forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og fritidsordninger (forskriften trådte i kraft 1.7.2023).

Bakgrunn:

Berlevåg kommunes beredskapsplaner for oppvekst er svært gamle og utdaterte, på bakgrunn av dette er nye planer utarbeidet. De nye planene har vært gjennomgått av de aktuelle enhetene og relevante organisasjoner.

Vedlegg til sak

**Beredskapsplan for
Berlevåg skole**

**Beredskapsplan
2023 - Berlevåg barn**

38/24 Kompetanseplan for grunnskolen

Arkivsak-dok. 24/00064-1
Arkivkode.
Saksbehandler Sylvia Radloff Snijders

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyret	15.02.2024	38/24

Forslag til vedtak/innstilling:

Kompetanseplan vedtas

Vedlegg:

Kompetanseplan 2024-2028

Saksframstilling:

Kravet til kvalitet og effektivitet gjør at behovet for å ha den riktige kompetansen til å utøve oppgavene våre blir stadig viktigere.

Berlevåg skole har over tid hatt et synkende elevtall, som følge av dette har også antallet undervisningspersonell blitt redusert, dette krever igjen en bred undervisningskompetanse av de som er ansatt i undervisningsstillinger. I opplæringsloven § 10–1 heter det at for å tilsettes i undervisningsstilling må vedkommende ha «relevant faglig og pedagogisk kompetanse». Forskriften § 14–1 regulerer krav til pedagogisk kompetanse for å kunne bli tilsatt som lærer. Spesifikke kompetansekrav for tilsetting på de enkelte trinnene følger av §§ 14–2, 14–3 og 14–4.

Før 2012 var opplæringslovens kompetansekrav bare knyttet til hva som måtte være på plass for å kunne bli ansatt. I 2012 kom en lovendring som gav bestemmelser som stiller krav til lærerne også etter at han eller hun er ansatt. Loven krever nå at lærere skal ha fordypning i fag som det undervises i (§ 10–2). Fra 1.1. 2014 har forskriften til opplæringsloven spesifisert hva faglig fordypning konkret skal innebære for de ulike undervisningsfagene (§§ 14.1–5).

I forskriften er det fastsatt krav til utdanning for ansatte på ulike årstrinn i grunnskolen, videregående opplæring og spesialundervisning, voksenopplæring og morsmålsopplæring.

Hovedreglene er at for å undervise i norsk, matematikk, engelsk, samisk og norsk tegnspråk må man ha relevant utdanning på minimum 30 studiepoeng på barnetrinnet, og 60 studiepoeng på ungdomstrinnet. På ungdomstrinnet må man dessuten ha 30 studiepoeng relevant utdanning også i alle øvrige undervisningsfag, men relevante studiepoeng er ikke et krav når det gjelder valgfag, arbeidslivsfag og utdanningsvalg.

Vedlegg til sak

**Kompetanseplan
for grunnskolen 202**

39/24 Statens forslag til Bygdevekstavtale med Vestre Varanger

Arkivsak-dok. 24/00072-1
Arkivkode. ---
Saksbehandler Morten Ballari

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyret	15.02.2024	39/24

Forslag til vedtak/innstilling:

Forslag til avtale godkjennes, og ordfører får fullmakt fra kommunestyret til å forhandle noen små endringer.

Endringene vil omhandle tilgang til statlige arbeidsplasser og samarbeidet med fylkeskommunen.

Vedlegg:

Avtaleforslag

Saksframstilling:

Kommunene i Vestre Varanger (Berlevåg, Båtsfjord, Nesseby og Tana) er en av fem områder som har blitt med i den nasjonale pilotordningen for utprøving av byggevekstavtaler. Formålet med avtalene er å bidra til bosetting, tilgang på kompetent arbeidskraft og fremtidsrettet næringsutvikling i de minst sentrale deler av Distrikts-Norge.

Staten v/ KDD har nå kommet med forslag til avtale. Avtalen skal underskrives medio april.

Vurdering:

Avtalen er i tråd med vårt forslag som ble sendt KDD 1 okt. Det er meldt inn et ønske om tydeligere føringer om at staten skal jobbe med å nå mål om 10% av statlige arbeidsplasser uten stedslokasjon.

Eneste usikkerhetsmomentet er Finnmark fylkeskommune sin rolle som samarbeidspartner. De vil behandle avtalen i mars, enten i fylkesutvalget eller Fylkestinget. Med dette som bakgrunn er det hensiktsmessig at ordfører får fullmakt til eventuelle små justeringer i avtalen før den underskrives.

Merknader:

Vedlegg til sak

Avtaleforslag -
Vestre Varanger (1)

40/24 Fornying av selskapsavtalen til Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS.

Arkivsak-dok. 24/00050-2
Arkivkode. 037
Saksbehandler Siv Efraimsen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyret	15.02.2024	40/24

Forslag til vedtak/innstilling:

Ny selskapsavtale for Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS godkjennes.

Vedlegg:

Selskapsavtale

Saksframstilling:

Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark er et interkommunalt selskap med ansvar for drift av museer i Hammerfest, Havøysund, Honningsvåg, Kjøllefjord, Gamvik og Berlevåg.

Museenes viktigste ansvarsområde er:

- Kystkultur i Finnmark, med særlig vekt på fiskerihistorie
- Evakuerings- og gjenreisningshistorien til Finnmark og Nord-Troms
- Samtidsdokumentasjon i fylket, med vekt på store samfunnsmessige endringer

Selskapsavtalen for Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS ble vedtatt av eierkommunene i 2016, med endring i 2021.

Båtsfjord kommune har søkt om tilslutning til MKGF IKS i forbindelse med etablering av et nytt museum 1. januar 2025.

I forbindelse med styrets og representantskapets godkjenning av Båtsfjord kommunes søknad om deltagelse i MKGF IKS må selskapsavtalen fornyes og behandles i alle seks eierkommunene. Fornyingen av selskapsavtalen inneholder kun endring i selskapsavtalenes § 1 og 5.

Ny selskapsavtale må fremlegges representantskapet og eierkommunen til godkjenning i henhold til «Lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) § 4. Selskapsavtale, hvor det heter:

4.Selskapsavtale:

For interkommunalt selskap skal det opprettes en skriftlig selskapsavtale. For de enkelte deltakere skal kommunestyret eller fylkestinget selv vedta avtalen. For deltakere som er interkommunale selskap, vedtas selskapsavtalen av representantskapet. Vedtaket krever tilslutning fra samtlige medlemmer av representantskapet med mindre annet er fastsatt i selskapsavtalen for det deltakende selskap.

Bakgrunn:

Kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS har i brev av 18/7-23 bedt om fornying av selskapsavtalen til Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS.

Merknader:

Vedlegg til sak

Museene for
kystkultur og gjenre

41/24 Fjernmøter

Arkivsak-dok. 24/00046-2
Arkivkode. 033
Saksbehandler Siv Efraimsen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyret	15.02.2024	41/24

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Berlevåg kommunestyre vedtar at møter i kommunestyre, formannskap og andre folkevalgt organer kan avholdes helt eller delvis som fjernmøter.
2. Leder av folkevalgt organ avgjør om møte skal holdes som fjernmøte.
3. Hastesaker KL § 11-8 2. og 3. ledd: «Lederen av et folkevalgt organ kan beslutte å behandle en sak skriftlig eller i hastefjernmøte hvis det er påkrevd å få avgjort en sak før neste møte, og det enten ikke er tid til å holde et ekstraordinært møte, eller saken ikke er så viktig at et ekstraordinært møte anses som nødvendig.

Ved hastefjernmøte etter andre ledd kan medlemmene kalles inn til møtet med kortere frist enn etter ordinære regler. Hvis 1/3 av organets medlemmer krever det, skal saken utsettes til det kan holdes et ordinært møte.

4. Folkevalgt organ kan vedta at neste møte avholdes som fjernmøte.

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling:

Kommunelovens § 11-7. Fjernmøter, sier følgende:

«Kommunestyret og fylkestinget kan selv beslutte at folkevalgte organer i kommunen eller fylkeskommunen skal ha adgang til å holde møter som fjernmøte.

Fjernmøte innebærer at deltakerne ikke sitter i samme lokale, men at de via tekniske hjelpemidler likevel kan se, høre og kommunisere med hverandre. Kravene som ellers gjelder for møter, gjelder også for fjernmøter.

Et møte som skal lukkes etter § 11-5 andre ledd, kan ikke holdes som fjernmøte.

Departementet kan gi forskrift om krav til gjennomføring av fjernmøter, unntak fra kravet i andre ledd om at møtedeltakerne skal se hverandre og unntak fra tredje ledd.»

Når innkalling sendes ut skal det framgå av innkallingen om dette er et fjernmøte eller et fysisk møte. Dersom det innkalles til fysisk møte, plikter alle representantene å møte fysisk opp i møtelokalet.

Det er en forutsetning at alle kan se, høre og kommunisere med hverandre under hele møtet, og at saksbehandlingsreglene ellers blir ivaretatt.

Bakgrunn:

Kontrollutvalget har i møte 23. januar 2024 fattet følgende vedtak:

«Kontrollutvalget ber kommunestyret vurdere å vedta at det kan avholdes fjernmøter i folkevalgte organ i Berlevåg kommune.

Bakgrunn for forespørselen er å kunne avholde møte dersom noen av partene ikke kan møte fysisk. Parter her vil være medlemmer/varamedlemmer og revisjon.

Medlemmer og varamedlemmer anmodes om å møte fysisk til møter.»

Merknader:

Lovhenvising

Kommuneloven § 11-7 og 11-8 §

11-7.Fjernmøter

Kommunestyret og fylkestinget kan selv beslutte at folkevalgte organer i kommunen eller fylkeskommunen skal ha adgang til å holde møter som fjernmøte. Fjernmøte innebærer at deltakerne ikke sitter i samme lokale, men at de via tekniske hjelpemidler likevel kan se, høre og kommunisere med hverandre. Kravene som ellers gjelder for møter, gjelder også for fjernmøter. Et møte som skal lukkes etter § 11-5 andre ledd, kan ikke holdes som fjernmøte. Departementet kan gi forskrift om krav til gjennomføring av fjernmøter, unntak fra kravet i andre ledd om at møtedeltakerne skal se hverandre og unntak fra tredje ledd.

§ 11-8.Hastesaker

Kommunestyret og fylkestinget kan selv gi formannskapet eller fylkesutvalget, kommunerådet eller fylkesrådet, et utvalg etter § 5-7 eller ordføreren myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle ha vært avgjort av et annet organ, når det er nødvendig å treffe et vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle det organet som skulle ha avgjort saken. En melding om vedtak som er truffet i medhold av første punktum, skal legges fram i det neste møtet i det organet som skulle ha avgjort saken. Lederen av et folkevalgt organ kan beslutte å behandle en sak skriftlig eller i hastefjernmøte hvis det er påkrevd å få avgjort en sak før neste møte, og det enten ikke er tid til å holde et ekstraordinært møte, eller saken ikke er så viktig at et ekstraordinært møte anses som nødvendig. Ved hastefjernmøte etter andre ledd kan medlemmene kalles inn til møtet med kortere frist enn etter ordinære regler. Hvis 1/3 av organets medlemmer krever det, skal saken utsettes til det kan holdes et ordinært møte.

42/24 Valg av nemnder og utvalg

Arkivsak-dok. 24/00049-1
Arkivkode. 033
Saksbehandler Siv Efraimsen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyret	15.02.2024	42/24

Forslag til vedtak/innstilling:

Saken legges fram uten innstilling.

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling:

Suppleringsvalg til ungdomsrådet og havnestyret.

I kommunestyremøte 23/11-23 ble det valgt inn 4 medlemmer i ungdomsrådet.

I vedtektene for Berlevåg Havn KF § 6 skal styret for Berlevåg Havn KF bestå av 5 medlemmer.

Et flertall av de ansatte kan kreve at inntil 1/5 av styrets medlemmer med varamedlemmer skal velges av og blant de ansatte i foretaket. Dersom så skjer vil antallet representanter valgt av kommunestyret reduseres fra 5 til 4 medlemmer.

I kommunestyret 14/12-23 ble det valgt 3 medlemmer og ingen varamedlemmer.

Bakgrunn:

Merknader:

43/24 Bosetting av flyktninger i 2024

Arkivsak-dok. 22/00691-15
Arkivkode. ---
Saksbehandler Jørgen Holten Jørgensen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyret	15.02.2024	43/24

Forslag til vedtak/innstilling:

Berlevåg kommune følger IMDIs anmodning og vedtar bosetting av inntil 16 flyktninger i løpet av 2024. Kommunen forbeholder seg retten til å vurdere konkrete anmodninger fortløpende.

Det opprettes en forsøksordning med kommunalt lønnstilskudd for bedrifter som sysselsetter ukrainere. Kr. 200 000,- bevilges til dette formål fra flyktingemidlene.

Administrasjonen blir bedt om å søke næringsfondet om inntil kr. 200 000,- til kommunalt tiltaksarbeid. Midlene skal brukes som tilskudd til oppussing av kommunalt eide boliger. Oppdragshaver skal pålegges å hyre ukrainere til å utføre oppdraget.

Vedlegg:

Brev av 10.11.23 - IMDI

Saksframstilling:

Innledning

Det er uvisst hvor lenge krigen i Ukraina vil vare og det er ingenting som tyder på en snarlig slutt, tvert imot. Det er ventet en stor innkomst av flyktninger i tiden framover og behovet for bosetting av flyktninger har aldri vært større. Prognosene fra beregningsgruppen for utlendingsforvaltningen viser behovet for bosetting av 37 000 personer for 2024, men behovet kan også endres.

Det er forventet høy ankomst av barn og ungdom uten foreldre eller noen med foreldreansvar til Norge.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har satt kriterier som legger føringer på hvordan det nasjonale bosettingsbehovet skal deles mellom kommunene i 2024. Det vil bli lagt størst vekt på kapasiteten og tjenestetilbud i kommunene, samt erfaring fra bosettingsarbeid i 2023.

Fylkeskommunene har kommet med anbefalinger om hvor mange flyktninger som bør bosettes i hver kommune i lys av det nasjonale bosettingsbehovet. KS har gitt innspill og uttalelser til fordelingen.

Berlevåg kommune har fått forespørsel fra IMDi om å ta imot 16 flyktninger for 2024.

Pr. dags dato har Berlevåg kommune 46 ukrainske flyktninger.

Berlevåg kommune må ta følgende hensyn i sitt svar:

1. Det må komme tydelig fram av vedtaket hvor mange flyktninger kommunen vedtar å bosette i 2024
2. Det oppfordres til å fatte vedtak i tråd med tallet det er oppfordret til
3. Vedtaket kan ikke inkludere familiegjening eller inneholde reservasjoner
4. Det bes om ei vurdering av hvor mange flere flytninger, av disse enslige mindreårige, vi potensielt kan bosette i 2024 hvis behovet øker
5. Det bes også om ei vurdering om hva som skal til for å opprettholde høy kapasitet for bosetting i kommunene

Saksutredning:

Da krigen startet i 2022 ble det raskt klart at krigens omfang, og konsekvensene for Europa, ville bli store. Norge, sammen med de fleste europeiske land, sa seg villig til å gi kollektiv beskyttelse til alle ukrainere som pr. 24. februar var bosatt i Ukraina. Beskyttelsen ble i utgangspunktet gitt for ett år, men er siden blitt utvidet. Pr. november 2023 hadde 64 000 ukrainere søkt om opphold i Norge. Veksten antas å fortsette, skjønt i et litt lavere tempo enn før gitt regjeringens siste innstramminger.

Hvor mange flyktninger Berlevåg skal ta imot i løpet av 2024 må vurderes etter en rekke hensyn: humanitære, økonomiske, kapasitetsmessige, sosiale og kulturelle. Rådmannen vil i det følgende forsøke å gå igjennom de viktigste aspektene, for deretter å kommentere visse aspekter ved kommunens befolkningsutvikling.

Humanitære hensyn:

Kommunestyret trenger neppe en utredning fra rådmannen for å innse at mange ukrainere fortsatt har behov for beskyttelse. Berlevåg har allerede bidratt godt over gjennomsnittlig blant norske kommuner, og vi har slik sett intet å skamme oss over – men krigen ser foreløpig ikke ut til å ha noen ende, og strømmen av flyktninger til vårt land vedvarer, som allerede nevnt. Berlevåg har dessuten et stort fortrinn sammenliknet med mange andre kommuner: vi har god plass. Selv etter å ha bosatt 46 innbyggere ser leiemarkedet ut til å ha god kapasitet.

Økonomi

Den norske mottaks- og integreringspolitikken er i utgangspunktet fullfinansiert fra myndighetenes side. For hver flyktning får kommunen et visst årlig beløp, men beløpet er størst det første året og synker gradvis til det femte året – for deretter å forsvinne.

Som tabellen under viser, får kommunen kr 194 400 i tilskudd pr flyktning kommunen tar imot for år 1 (2024). For enslige voksne er satsen kr. 241 100. I tillegg får man et barnehagetilskudd for barn under 5 år på kr 27 800 og kr 180 600 i eldretilskudd til voksne over 60 år. Begge disse tilskuddene er engangstilskudd.

Totalt flatt tilskudd for 16 personer vil være kr 3,1 mill. I tillegg evt andre engangstilskudd.

Integreringstilskudd, eldretilskudd og barnehagetilskudd						
Ordningen gjelder i all hovedsak flyktninger og deres familiegjenforente som ble bosatt i perioden 2020-2024. Det er forskjellige satser som gjelder avhengig av hvilket år personene ble bosatt for første gang, og hvilken kategori de tilhører.						
Les mer om ordningen på imdi.no.						
Tilskuddsår	Bosettingsår	Kategori	Sats	Sett inn antall	Tilskuddsbeløp	
Integreringstilskudd år 1	2024	Enslige voksne	241 100		-	
		Voksne	194 400	6	1 555 200	
		Enslige mindreårige	187 000		-	
		Barn	194 400	8	1 555 200	
Integreringstilskudd år 2	2023	Alle flyktninger	249 500		-	
Integreringstilskudd år 3	2022	Alle flyktninger	177 400		-	
Integreringstilskudd år 4	2021	Alle flyktninger	88 000		-	
Integreringstilskudd år 5	2020	Alle flyktninger	72 000		-	
Barnehagetilskudd	2024	Barn 0-5 år	27 800		-	
Eldretilskudd	2024	Voksne over 60 år	180 600		-	
					3 110 400	

I tillegg til disse tilskuddene vil man få tilskudd for de som deltar i norskopplæring, med kr 48 400 pr stk. Dette kommer i tillegg til Grunntilskuddet som alltid utbetales dersom det er voksenopplæring for mer enn 3 personer. Dette utgjorde kr 643 900 i 2023.

Kommunens viktigste inntekter er skatt og overføringer fra staten. Det statlige tilskuddet kommunen får pr. innbygger avhenger av mange faktorer, som innbyggernes alder, men i snitt utgjør dette rundt kr. 100 000 pr. innbygger. Går innbyggertallet ned, vil kommunen miste store inntekter over rammeoverføringen. De siste årene har befolkningen gått ned i Berlevåg, bortsett fra i 2022 – takket være flyktningene.

Idealscenariet, fra et økonomisk synspunkt, er derfor å ta imot så mange flyktninger som mulig, og at de etter endt introduksjonsprogram går rett over i lønnet arbeid. Virkeligheten er naturligvis ikke slik, og så langt er erfaringen at det har vært vanskelig for dem å komme inn i arbeidslivet. Flyktninger som etter endt

introduksjonsprogram ikke får seg lønnet arbeid vil måtte støttes over sosialbudsjettet. Potensielt kan derfor flyktningen utgjøre en stor økonomisk belastning for kommunen – selv om dette ikke er tilfellet i dag.

Kapasitet (utfordringer for de kommunale tjenestene)

Kapasiteten i våre kommunale tjenester er generelt god. Kommunens tjenester er i hovedsak dimensjonert for flere – til dels betydelig flere – innbyggere enn vi har i dag. Mange flyktninger kan likevel gi utfordringer for enkelte tjenester:

- Flyktninger kan bære på traumer og ha psykiske lidelser. Dette vil kunne utgjøre en belastning for helsevesenet, men også for eksempelvis barnevernet, og dermed en potensielt stor økonomisk utgift for kommunen.
- Kommunal NAV har på kort tid fått langt flere brukere enn hva tjenesten hittil har betjent. NAV-brukere uten språk- og kulturkompetanse er relativt ressurskrevende for sosialtjenesten.
- Kommunens flyktingetjeneste er tilstrekkelig dimensjonert til å ordne basisoppgavene, men skulle hatt større kapasitet til å drive integreringstiltak. Dette jobber administrasjonen for å løse.

Sosiale og kulturelle faktorer

Om flyktningene fra ett land er tilstrekkelig mange, står vi i fare for å få parallelsamfunn. Til en viss grad er vi der i dag: flyktningene har ikke i så stor grad som vi ønsket blitt integrert i storsamfunnet. Mangel på arbeid er den viktigste utfordringen. Vi har hatt nedgang i fiskeriene det siste året, og i andre bransjer har det vært skuffende få jobbmuligheter for ukrainerne. Kun en håndfull flyktninger er pr i dag sysselsatt. Arbeidsløshet er sløsing med menneskelige ressurser og en sosial utfordring. Flyktningenes psykiske helse settes på prøve ved langvarig lediggang.

Ukrainerne utgjør den nest største etniske gruppen i Berlevåg etter nordmenn og litauere. Tendenser til parallelsamfunn ser vi både i det litauiske og ukrainske miljøet. Vi har ikke full oversikt over i hvor stor grad ukrainerne selv ønsker å la seg integrere, men vi vet at mange av dem ønsker seg jobb. Vi vet også at en stor del av integreringsarbeidet går gjennom barnas skolegang.

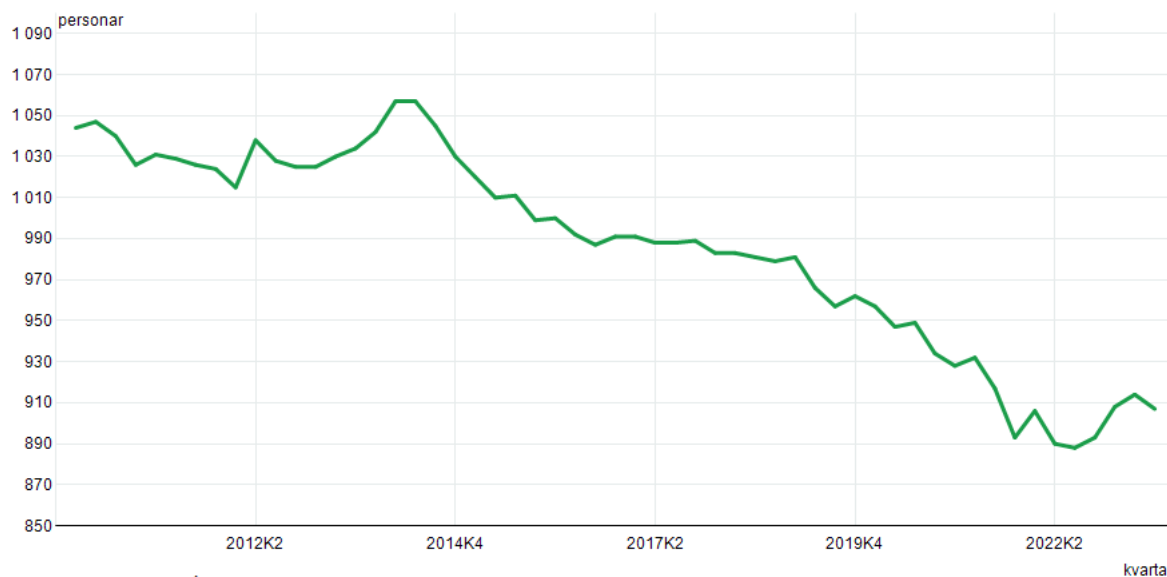
Økt språkopplæring vil over tid gjøre ukrainerne bedre i stand til å delta i arbeidsmarkedet og i øvrig sosialt liv. Språkopplæring og andre integreringstiltak vil derfor prioriteres fra kommunens side, og vi vil sterkt oppfordre lag, foreninger og innbyggerne for øvrig til å bidra.

Befolkningsutviklingen i Berlevåg

Siden 1980-tallet har befolkningsutviklingen i Berlevåg stort sett gått i bratt nedoverbakke. Vi har mistet over halvparten av innbyggerne våre, og vi står nå ved et punkt der kommunen sliter med å opprettholde normale tjenester.

Befolkningsutviklingen kan dermed bli selvforsterkende: færre innbyggere gir dårligere tilbud – som igjen får flere til å vurdere å pakke kofferten. Tabellen nedenfor viser utviklingen i antall innbyggertall kvartalsvis siden 2010. Berlevåg hadde en liten økning rundt 2014; neste økning var i 2023 – vel og merke fra et rekordlavt nivå.

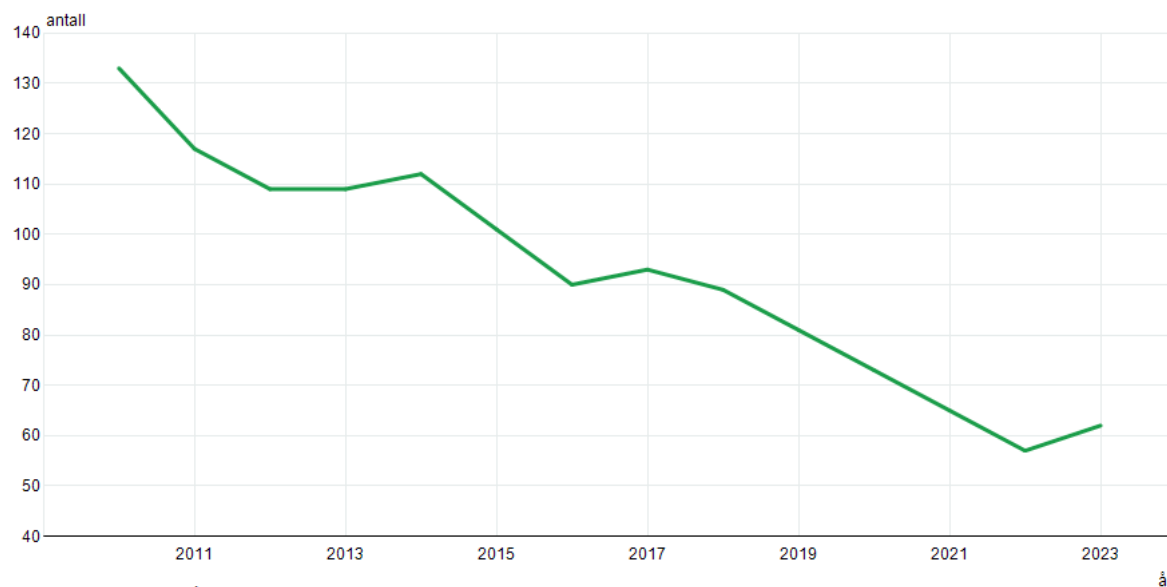
01222: Befolkning og kvartalsvise endringer, etter kvartal. Berlevåg, Befolkning ved inngangen av kvartalet.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Befolkningsutviklingen fordeler seg svært ujevnt mellom aldersgruppene. For vår egen fremtid er det naturligvis mest interessant hvordan det står til i de yngre aldersgruppene. Figuren nedenfor viser hvor mange innbyggere vi har i alderen 6-15 år fra 2010 til i dag:

07459: Befolkning, etter år. Personer, Berlevåg, 6-15 år.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I seg selv vitner tallene om et samfunn under avvikling. Berlevåg skole har i dag bare halvparten så mange elever som for ti år siden.

Skolens elevtall økte, for første gang på mange år, i 2022-2023, men slik det ser ut nå vil kun 55 elever gå på Berlevåg skole fra høsten av. Av disse er nær en fjerdedel ukrainere. Med andre ord: uten flyktningene ville elevtallet være på et historisk lavmål som ikke ville kunnet forsvare den klassestrukturen og den lærerstanden vi har i dag. Det er uunngåelig at dette vil gå ut over læringsmiljøet. Mange vil kunne velge å flytte til større steder for å kunne tilby ungene en god oppvekst.

Konklusjon:

Ukrainerne utgjør en stor, uutnyttet ressurs for Berlevåg kommune. Overgangen fra introduksjonsprogram til arbeidsliv har vært mer krevende enn vi hadde tenkt. Resultatet er lediggang og økende belastning på kommunens sosialbudsjett. Flyktningenes psykiske helse kan by på utfordringer for helsetjenestene, og vi kan ikke utelukke at også barnevernet blir påført store utgifter. Mange av de som allerede er her har ennå ikke noe meningsfullt å fylle hverdagen med. Bør vi likevel ta imot flere?

Nasjonale myndigheter ber oss om å gjøre det. De er klar over utfordringene på arbeidsmarkedet, men hovedhensikten med å ta imot flyktninger er å gi dem *beskyttelse* – ikke en godt betalt jobb. Berlevågs kanskje viktigste fortrinn, sammenliknet med mange andre kommuner, er at vi har kunnet tilby *boliger til alle fra første dag*. Det kan vi fortsatt tilby.

Sysselsetting av ukrainere (og andre flyktninger) er en utfordring vi deler med de fleste andre kommuner i landet. Vi har pr. i dag fem-seks ukrainere sysselsatt i ulik grad, men lista vil snart bli bedre. Kommunen jobber for å rekruttere flere til helsesenteret og oppvekstsektoren. Fiskeribedriftene vil over tid tilby jobb til stadig flere.

Administrasjonen jobber med flere tiltak som vil kunne bedre situasjonen. Blant annet foreslår vi som følger:

- Det settes av midler fra næringsfondet til kommunalt tiltaksarbeid, inntil kr. 200 000,-. Kommunen skal kunne bruke av disse for å pusse opp (noen av) eiendomsselskapets boliger slik at disse atter skal kunne leies ut. Det vil settes som krav at entreprenør hyrer inn ukrainere til å gjøre (deler av) jobben.
- Det bevilges, som en forsøksordning, kr. 200 000,- over flyktningebudsjettet til lønnstilskudd til private bedrifter for å sysselsette ukrainere. Tilskuddet skal dekke inntil 50 % av lønna.
- Vi trenger flere helsefagarbeidere til Berlevåg helsesenter, og (minst) to av ukrainerne er utdannet sykepleiere i hjemlandet. Det foreslås derfor å iverksette intensiv språkopplæring for utvalgte ukrainere. Dette vil raskt gjøre dem i stand til å ta jobb på helsesenteret og andre steder.
- Kommunen vil mer aktivt utfordre bedriftene til å ta imot ukrainere i språkpraksis. Dette er en fin måte å prøve ut arbeidskraften på – og den er gratis for bedriftene.

- Kommunen vil ta initiativ til møter med lag og foreninger for sammen å styrke integreringsarbeidet.

Rådmannen anbefaler derfor at kommunestyret sier ja til 16 nye flyktninger i 2024.

Bakgrunn:

Merknader:

Vedlegg til sak

Oppmoding om
busetting 2024 - Ber